

ΔΙΑΙΡΕΣΗ: η ταξική αριθμητική του φασισμού

Όταν στις αρχές της δεκαετίας του '90 άρχισαν μαζικά οι μετανάστες εργάτες από το πρώην "ανατολικό μπλοκ" να εμφανίζονται στα χωράφια και στα γαπιά, η ντόπια εργατική τάξη είχε ήδη υποστεί μεγάλες και βαθιές αλλαγές. Αμέσως μετά την πτώση της στρατιωτικής δικτατορίας και μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του '70 ένα ευρύ κύμα εργατικών και κοινωνικών αγώνων, δοκίμασε να σπάσει τα όρια της αστικής νομιμότητας και να βελτιώσει τις συνθήκες της εργατικής τάξης, που βρισκόταν σε τραγικό επίπεδο μετά από τρεις δεκαετίες ύπαρξης ενός απολυταρχικού αστυνομικού κράτους διώξεων της αριστεράς.¹ Η ήττα αυτού του κινήματος συνοδεύτηκε με την ταυτόχρονη ενσωμάτωσή του στο νέο λαϊκίστικο κράτος της "εθνικής συμφιλίωσης", με το οποίο αριστερά και δεξιά για πρώτη φορά μαζί θα εγγυώνταν τον καπιταλιστικό εκσυγχρονισμό του ελληνικού κράτος. Ο "αγώνας δικαιώθηκε" και μαζί του ένα σεβαστό κομμάτι της αριστεράς "αποκαταστάθηκε" στην πολιτική και κοινωνική ζωή της χώρας. Η αριστερά εντάχθηκε επί πληρωμή στο νέο καθεστώς συσσώρευσης, στον νέο εθνικό κορμό που από τη δεκαετία του '80 έχτιζε τα υλικά του συμφέροντα.

Έτσι, στα τέλη της δεκαετίας του '80 μπορούσε κάποιος να διακρίνει έναν διαχωρισμό ανάμεσα στα "βουλευμένα" κομμάτια των μισθωτών του δημοσίου που διογκώθηκαν από την διακυβέρνηση του πασοκ την δεκαετία του '80 και το κομμάτι των μισθωτών του ιδιωτικού τομέα που συμπεριζόταν τόσο από τις συνθήκες εργασίας στα μυριάδες μικροαφεντικά, όσο και από τη συρρίκνωση της ντόπιας βιομηχανικής και βιοτεχνικής παραγωγής μέσα στον διεθνή ανταγωνισμό. Εντωμεταξύ, η συνεχής ανάπτυξη του τριτογενούς τομέα, των υπηρεσιών κάθε είδους, δημιούργησε νέα δεδομένα στις ταξικές σχέσεις.

Το ελληνικό κράτος, οι θεσμοί του αλλά και η αστική του τάξη, παρουσίαζαν σημάδια αποσύνθεσης καθώς η χρεοκοπία εμφανίστηκε ως άμεσο ενδεχόμενο και οι διαμάχες ανάμεσα στα κομμάτια του ελληνικού κεφαλαίου και τους πολιτικούς τους εκπροσώπους δημιούργησαν μία νοσηρή κατάσταση.² Μία κατάσταση που αναζητούσε διέξοδο και τελικά την βρήκε μέσα στην ευτυχία για τα ντόπια αφεντικά συγκυρία της διάλυσης των καθεστώτων του κρατικού καπιταλισμού. Ένα από αυτά τα καθεστώτα, από τα πλέον απομονωμένα και υποτιμημένα πριν ακόμα την διάλυση τους, η Αλβανία, θα αποτελέσει μία βασική πηγή προλετάρων για τις ανάγκες του ελληνικού καπιταλισμού.

Σύμφωνα με τα επίσημα στατιστικά στοιχεία των αρχών της δεκαετίας του '90 το άθροισμα των μικροαφεντικών κάθε είδους και των αυτοαπασχολούμενων, συμπεριλαμβανομένου του αγροτικού πληθυσμού, καταλάμβανε χονδρικά το 1/3 του ελληνικού πληθυσμού.³ Μέσα από τη μάζα αυτή των μικροαφεντικών που απασχολούσαν κατά πλειοψηφία μέχρι τέσσερις εργαζόμενους⁴, καθώς και τους αγρότες, συγκροτήθηκαν τα βασικά δεδομένα, οι νοοτροπίες και τα συμφέροντα, της εκμετάλλευσης των μεταναστών. Ο νέος εθνικός κορμός πάντα υπό την ηγεσία του κράτους και των μηχανισμών του, δεν θα μπορούσε παρά να γνώριζε ήδη τις διεθνείς "τάσεις" εκμετάλλευσης των μεταναστών, τις οποίες και ενσωμάτωσε στον πυρήνα του μοντέλου καπιταλιστικής συσσώρευσης στην Ελλάδα. Σύμφωνα με αυτό οι μετανάστες οφείλουν να είναι κατά το δυνατόν παράνομοι, να μην έχουν δηλαδή κανένα επίσημο και κατοχυρωμένο δικαίωμα ή προνοιακή κάλυψη, χωρίς ωράριο και με τον ελάχιστο δυνατό μισθό. Στο background αυτών των εργασιακών συνθηκών ένα αρραγές μέτωπο ρατσισμού οργάνωνε, επικύρωνε και αναπαρήγαγε την καθολική υποτίμηση των μεταναστών. Η στρατηγική, η οποία ξεδιπλώθηκε με χαρακτηριστική ετοιμότητα, αναγνώρισε στους ξένους μετανάστες ένα είδος υπανθρώπου, κατάλληλο μόνο για εργασία, απαγορεύοντάς του ουσιαστικά να έχει οποιαδήποτε άλλη κοινωνική ζωή ή δικαίωμα.

Η ελληνική κοινωνία και οικονομία χάρη στην εργασία των παρανομοποιημένων μεταναστών από τη δεκαετία του '90 και έπειτα, γνώρισε το δικό της "θαύμα" ενώ λίγα χρόνια πριν ήταν στα όρια της κατάρρευσης. Ο μικροαστισμός ως ιδεολογία, αλλά κυρίως ως υλικό συμφέρον πάνω στη νομή του πλούτου, ταύτι-

σε τα συμφέροντα μεγάλου κομματιού της ελληνικής κοινωνίας με τα συμφέροντα του ελληνικού καπιταλισμού. Ο "εθνικός κορμός" μπορεί να συγκροτήθηκε από τα ήδη προϋπάρχοντα στις αρχές της δεκαετίας του '90 μικρομεσαία στρώματα των πόλεων και μεγάλα κομμάτια του αγροτικού πληθου-

μού, αλλά ταυτόχρονα διεμβόλισε εύκολα και συνάντησε μεγάλη προθυμία συμμετοχής και από μεγάλα κομμάτια της εργατικής τάξης. Τα ιδεολογήματα της κοινωνικής ανόδου, της καριέρας, του ατομισμού, του "ό,τι φάμε ό,τι πιούμε και ό,τι αρπάξει ο κώλος μας" δηλητηρίασαν την ελληνική κοινωνία μέχρι το κόκαλο.

Η ντόπια εργατική τάξη, οι μισθωτοί-κάτοχοι της πολυπόθητης γαλάζιας ταυτότητας, ρούφηξαν το δηλητήριο μονορούφι. Κοιτώντας εκ των υστέρων, μπορούμε να δούμε ότι αυτό ήταν μία τεράστια αλλαγή για την ελληνική κοινωνία και προϊόν της ήττας του ντόπιου προλεταριάτου, μιας ήττας που σέρνονταν ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του '80. Χωρίς ταξική οργάνωση, αλλά με πάμπολλους ξεπουλημένους εργατοπατέρες κάθε απόχρωσης, χωρίς ταξική συνείδηση αλλά με μία πληθώρα εμπορευμάτων στο φανταχτερό τίποτα του lifestyle, με μία αριστερά ενσωματωμένη στον ελληνικό καπιταλισμό. Οι ντόπιοι εργάτες και εργάτριες, οι οποίοι αρνούσαν πεισματικά να αυτοπροσδιορίζονται έτσι, γύρισαν την πλάτη στο πολυεθνικό προλεταριάτο, αρνήθηκαν να αγωνιστούν ακόμη και για τα εντελώς βασικά δικαιώματα των μεταναστών, πράγμα που θα ήταν ένα πρώτο βήμα ταξικής ενότητας, άφησαν τους μετανάστες και τις μετανάστριες στα χέρια των ρατσιστών.

Εδώ λοιπόν έχουμε δύο ταυτόχρονες αντίρροπες διαδικασίες που χαρακτηρίζουν τις βαθιές αλλαγές στη σύνθεση της εργατικής τάξης στην Ελλάδα όπως αυτή διαδραματίστηκε στις αρχές της δεκαετίας του '90. Από τη μία ένα μεγάλο κομμάτι της εργατικής τάξης μετατρέπεται σε αφεντικά ή προσδένεται -παρμένοντας μισθωτοί- στο άρμα των συμφερόντων της άρχουσας τάξης. Αποτελώντας το απόγειο της ήττας της εργατικής τάξης και εκφράζοντας με λόγια και με έργα την προδοσία της, μετακινούνται μέσα σε κλίμα καταναλωτικής χαράς και αφθονίας στην αντίθετη πλευρά της ταξικής σχέσης. Από την άλλη, το προλεταριάτο από τις πρώην ανατολικές χώρες και αργότερα από την Ασία και την Αφρική, εγκαθίσταται διά της βίας στην καρδιά της νέας εργατικής τάξης στην Ελλάδα, δεχόμενο συστηματική και οργανωμένη επίθεση σε όλους τους τόπους και χρόνους της ύπαρξής του. Και το κυριότερο όλων είναι ότι αυτή ακριβώς η διά της βίας εξώθηση στο κέντρο της εκμετάλλευσης είναι "αόρατη": η πλειοψηφία των μεταναστών προλετάρων, ενώ βρίσκεται στο κέντρο της ταξικής σχέσης, τίθεται στο περιθώριο των νόμων και των δικαιωμάτων του αστικού κράτους. Δεν τους αναγνωρίζεται πολλές φορές ούτε καν ότι είναι εργάτες και εργάτριες...

Για τους παρανομοποιημένους μετανάστες δεν ισχύει σε πάμπολλες περιπτώσεις κανένας νόμος, πέραν της ωμής βίας μέχρι του σημείου των βασανιστηρίων και των δολοφονιών: μπάτσοι, νεοναζί, μαφιόζοι, νοικοκυραίοι, αφεντικά, υπό την υψηλή εποπτεία των αστυνομικών μηχανισμών επιβάλλουν και αναβαθμίζουν τη στρατιωτικοποιημένη εργασία των μεταναστών. Οι μαζικοί ανώνυμοι τάφοι μεταναστών στον Έβρο, τα στρατόπεδα συγκέντρωσης, τα συνεχή πογκρόμ των ναζιστών, οι βασανισμοί και οι ληστείες των μεταναστών από μπάτσοι και αφεντικά, είναι κάποιοι μόνο από τους πιο τρανταχτούς τρόπους με τους οποίους η στρατιωτική διαχείριση της εργασίας κατάφερε να επιβληθεί από τον ντόπιο φασισμό μέσα σε μία ιστορική διαδικασία είκοσι χρόνων.

Το μέγεθος της ήττας της οποιασδήποτε ταξικής συνείδησης του ντόπιου προλεταριάτου, εκφράστηκε και από την προθυμία με την οποία ξεπήδησε από τα κατώτερα στρώματα η μάζα των πραιτοριανών, υπεύθυνων για την επιβολή της στρατιωτικοποίησης της εργασίας του πολυεθνικού προλεταριάτου, αλλά και των βλέψεων του ελληνικού κράτους έξω από τα σύνορά του. Μπάτσοι κάθε λογής, στρατιωτικοί, σεκιουριτάδες, μπράβοι πλημμύρισαν εδώ και μια δεκαπενταετία την ελληνική επικράτεια συγκροτώντας τον ένοπλο κατασταλτικό-πει-

θαρχικό βραχίονα της καπιταλιστικής συσσώρευσης στην Ελλάδα. Για κάποιους από αυτούς τα νταραβέρια της νύχτας -τόσο διαδεδομένα στον ελληνικό καπιταλισμό- μπορούσαν να εγγυηθούν ένα κάποιο κομμάτι από την πίτα του ελληνικού θαύματος. Η πλειοψηφία όμως, έναντι πινακίου φακής, πέρασε στην αντίπερα όχθη του ταξικού πολέμου. Βέβαια αυτή η κατάντια δεν θα πρέπει να μας εκπλήσσει. Η ιστορία του ελληνικού κράτους βρίθει από ρουφιάνους, προδότες και κάθε είδους καθάρματα που για μερικά ψίχουλα πεσμένα από το τραπέζι των αφεντικών τους επιδόθηκαν σε θηριωδίες.⁵

Όσο η τωρινή κρίση θα εξελίσσεται, θα βρίσκονται διάφορα ρεμάλια, προϊόντα της εικοσαετούς ρατσιστικής παράκρουσης στην Ελλάδα, τα οποία για ένα “Ξεροκόμματο” θα είναι διατεθειμένα να αναλάβουν κάποιο ρόλο σε κάθε λογής παρακρατικές “δουλειές”. Πρόσφατα στον Βόλο έγινε γνωστή μια τέτοια υπόθεση.⁶ Καθώς τα νεοαζιστικά αποβράσματα και οι συνοδοιπόροι τους αποενοχοποιούνται και διαφημίζονται συστηματικά στον δημόσιο λόγο, κάνουν αυτό που θα περιμέναμε και αυτό το οποίο ο “εθνικός κορμός” επιτρέπει και επικροτεί: προσπαθούν να διασπείρουν τον τρόμο, να ενεργοποιήσουν τα φοβικά αντανακλαστικά στο ντόπιο προλεταριάτο. Βέβαια, προς το παρόν, ο τρόμος διασπείρεται κυρίως μέσω της μηντιακής-ιντερνετικής οδού, στους κανόνες της οποίας οι παρακρατικοί έχουν αριστεύσει. Και βέβαια υπό τον διακριτικό έλεγχο και την προστασία των μηχανισμών του κράτους επιτίθενται σε ανύποπτους και ανυπεράσπιστους μετανάστες σε αναλογία 10 προς 1: οι μετανάστες όμως, δεν είναι μαλάκες, έχουν ατσαλωθεί μέσα στις θρασύδειλες επιθέσεις και είμαστε σίγουροι ότι έχουν βρει τρόπους άμυνας απέναντι στα καθάρματα.

Μ' αυτά και μ' αυτά, οι πραγματικοί παραγωγοί ενός τεράστιου κομματιού του πλούτου στο ελληνικό κράτος, οι μετανάστες και οι μετανάστριες, αυτοί που φτιάχναν με το αίμα και τον ιδρώτα τους το “ελληνικό θαύμα” παρουσιάζονται ως υπεύθυνοι για όλα. Η τέλεια αντιστροφή. Προσοχή! Δεν πρόκειται για σχιζοφρένεια ή για ηλιθιότητα. Πρόκειται αντίθετα για την ανεπίσημη κήρυξη ενός εμφυλίου ταξικού πολέμου: ο φασιστικός οχετός ενάντια στην εργατική τάξη. Μερικοί παχύδερμοι παρακρατικοί δεν ξεχνούν να μας το υπενθυμίζουν.

Μέχρι πριν κάποια χρόνια οι κάτοχοι της γαλάζιας ταυτότητας μπορούσαν να βλέπουν τη στρατιωτική διαχείριση της εργασίας των μεταναστών και να νιώθουν σιωπηρά την ανακούφιση ότι όλα αυτά δεν τους αφορούν. Τώρα όμως που η εξίσωση πενήνμερο/βωρο = 400ευρώ εγκαταστάθηκε με μία γκρινιάρικη συγκατάβαση πάνω από τα κεφάλια μας, και αυτές οι τελευταίες ψευδαισθήσεις των ντόπιων ότι θα την βγάλουν “καθαρή” εξατμίστηκαν. Οι μάξες των νέων ανέργων που επιβιώνουν από την οικογενειακή πρόνοια (για πόσο όμως θα κρατήσει και αυτή;) και ακόμη περισσότερο αυτοί που δεν έχουν ούτε καν αυτό το αποκούμπι και βρίσκονται στο όριο της επιβίωσης, έχουν ήδη συγκροτηθεί ως μία “αντικειμενική” ταξική κοινότητα συμφερόντων, ακόμα και αν δεν το έχουν καταλάβει ή επιμένουν πεισματικά να πιστεύουν ότι αυτοί δεν κολυμπάνε μέσα στα ίδια σκατά: γιατί έχουν μεταπτυχιακά, γιατί ο μπαμπάς τους μεγάλωσε να γίνουν μεγάλοι και τρανοί, γιατί εντάξει τώρα παίρνω 400 ευρώ αλλά σιγά-σιγά θα φτιάξει το πράμα...

Τα αφεντικά βέβαια γνωρίζουν πολύ καλά αυτή την κοινότητα συμφερόντων που δυνητικά μπορεί να στραφεί εναντίον τους. Και έχουν ξαμολήσει τους παρακρατικούς κεφτέδες μαζί με τα φιλαράκια τους με τη μπλε στολή να τρομοκρατήσουν όσους δεν γουστάρουν έστω πρωτόλεια, έστω συναισθηματικά και αυθόρμητα το μέλλον που τους επιφυλάσσεται. Τι θα γινόταν αν οι άνεργοι ιθαγενείς νέοι πετούσαν στα σκουπίδια και τις τελευταίες ψευδαισθήσεις και ανακαλύπτανε την κοινή μοίρα που τους επιφυλάσσεται με την άλλη πλευρά του προλεταριάτου, τους μετανάστες, και ιδιαίτερα τη λεγόμενη 2η γενιά; Τι θα γινόταν αν μπορούσαν να συγκροτηθούν κοινότητες ντόπιων και μεταναστών αποφασισμένες να αναμετρηθούν στοιχειωδώς απέναντι στον φασιστικό βούρκο; Δεν κάνουμε ασκήσεις επί χάρτου, παρουσιάζουμε μόνο την εύλογη πολιτική και κοινωνική στάση που προκύπτει αν τα ιστορικά υποκείμενα αντιληφθούν τα πραγματικά τους υλικά συμφέροντα. Λέμε αν...

Σημειώσεις

1. Μία εξαιρετική ημερολογιακή καταγραφή πλούσια σε ντοκουμέντα, αν και μονομερής στην πολιτική άποψη, είναι το *Αυτοί οι αγώνες συνεχίζονται δεν εξαγοράζονται δεν δικαιώθηκαν*, Αυτόνομη Πρωτοβουλία Πολιτών, 1983.
2. Το γεγονός ότι η Ελλάδα στα τέλη της δεκαετίας του '80 έφτασε στα όρια της χρεοκοπίας και της αποπομπής από την τότε εοκ, είναι ένα θέμα που γενικά επιλέγει να αποσιωπά ή να υποβαθμίζει η επίσημη φιλολογία. Η οικουμενική κυβέρνηση του Ζολώτα δεν είχε καν να πληρώσει μισθούς και συντάξεις τον δεκέμβρη του 1989. Με επείγοντα εξωτερικό δανεισμό κατάφερε να αποφύγει την χρεοκοπία. Αποτέλεσμα: το χρέος να φτάσει το 100% του ΑΕΠ.
3. Στατιστική επετηρίδα 1990-1991. Εθνική στατιστική υπηρεσία της Ελλάδος.
4. Στο ίδιο.
5. Στα σκονισμένα κιτάπια της ελληνικής ιστορίας μπορεί να ανακαλύψει κανείς ορδές από ρουφιάνους και χαφιέδες που τέθηκαν στην υπηρεσία της άρχουσας τάξης ιδιαίτερα κατά τη δεκαετία του '40. Ορισμένες πληροφορίες (σχετικά λίγες αναλογικά με το μέγεθος του φαινομένου) περί αυτού, κατά τα χρόνια του μεσοπολέμου όμως, περιέχονται σε παλαιότερο κείμενο της στήλης *σπουδές στο γαλανόμαυρο* με τίτλο “Ο χαφιές ως καινοτομία μέρος 2ο” στο τεύχος 15 του περιοδικού που κρατάτε στα χέρια σας. Είναι προσβάσιμο ηλεκτρονικά στην διεύθυνση antifascscripta.net>προηγούμενα τεύχη.
6. “Έκανε “δουλειές” για τη Χ.Α.”, Καθημερινή, 22/11/2012 του φασισμού.

Θα μπορούσε να είναι σκηνή από κανένα σάπιο γουέστερν από εκείνα που οι καλοί γιάνκηδες κυνηγάνε οικογενειακά μοχθηρούς ινδιάνους. Η “κυρία” όμως με το δάκτυλο στην σκανδάλη, που έχει πάρει πόζα για το δημοσιογραφικό ρεπορτάζ, δείχνει με ποιον τρόπο θα υπερασπιστεί τα κανιβαλικά συμφέροντά της. *Θρακομακεδόνες κάπου στα μέσα της δεκαετίας του '90.*

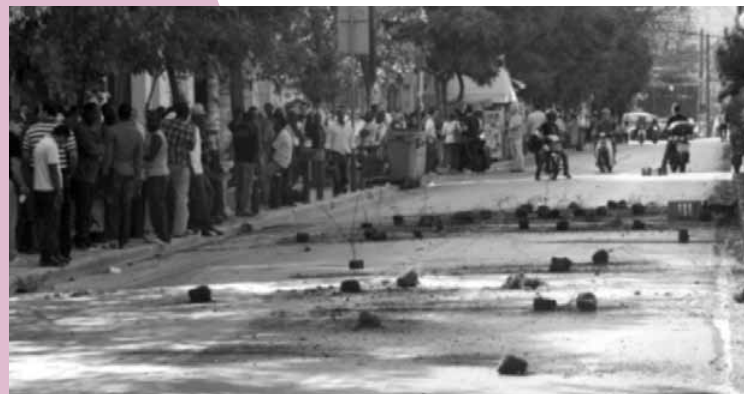

Κάτοικοι του χωριού Παλαιό Κεραμίδι στην Πιερία. Το 1998 το συμβούλιο της κοινότητάς τους με τη στήριξη του συνόλου των κατοίκων επέβαλε απαγόρευση στην κυκλοφορία, μετά τη δύση του ηλίου, στους αλβανούς μετανάστες ε-νη παράλληλα προχώρησε και στη συγκρότηση “μυστικής αστυνομίας” για την παρακολούθηση “ύποπτων κινήσεων”. Μετά από κάποιους μήνες ο Κούλογλου τους επισκέφθηκε και τους έδειξε το γνωστό ντοκιμαντέρ “βρωμοέλληνας”, στο οποίο ανατέμνεται ο ρατσισμός εναντίον των ελλήνων μεταναστών στις ηπα, για να τους υποδείξει ότι κάνουν λάθος που είναι ρατσιστές. Παρόλα αυτά δεν τους έπεισε διόλου...

Θεατρική παράσταση που πραγματοποιήθηκε έξω από το στρατόπεδο συγκέντρωσης μεταναστών στην Κόρινθο τον περασμένο Αύγουστο. Στο εσταντανέ παρακολουθούμε φιλικό αγώνα ελληνορωμαϊκής πάλης μεταξύ ματατζή και παρακρατικού. Μία σημαία εισέρχεται στο πλάνο για να προσδώσει έναν εθνεγεργτικό τόνο. Ο έτερος ματατζής παρακολουθεί βαριεστημένα. Σηκώνει μετά βίας το χέρι του σε στυλ “με τις μαλακίες που κάνετε θα μου βγάλετε κάνα μάτι”. Με το τέλος της παράστασης όλοι μαζί αδελφωμένοι παρακο-

λούθησαν έναν κλασικό αγώνα κατς μεταξύ του Ultimate Warrior και του Hulk Hogan. Έτσι για να είναι πιο πειστικοί την επόμενη φορά.

Για την αυτοάμυνα των μεταναστών απέναντι στις συμμορίες παρακρατικών και μπάτσων η αστική δημοσιότητα δεν μας διαφωτίζει διόλου. Βλέπετε δεν ταιριάζει σε καμία από τις επίσημες αφηγήσεις: για το κράτος και τους μηχανισμούς του η δημοσιοποίηση τέτοιων περιστατικών θα ήταν μία δυνητικά επικίνδυνη διαφήμιση των δυνατοτήτων του παρανομοποιημένου προλεταριάτου. Για την αριστερά, οι μετανάστες είναι μόνο θύματα και εξθλιωμένοι. Η φωτογραφία είναι μετά από συγκρούσεις μεταναστών μικροπωλητών με μπάτσους και φασίστες στην ασοεε.